

# آشنایی با زنبور برگ‌خوار گل سرخ



PTMP/SK/R&D/A/ Pest identification /03032022

مقدمه

زنبور برگ‌خوار گل رز (سرخ) در ایران ابتدا در سال ۱۳۴۰ توسط فرح‌بخش گزارش شده است. میزبان آن نسترن و رز است. آفت مزبور در استان‌های شمالی ایران انتشار دارد و اهمیت اقتصادی آن بسیار زیاد می‌باشد.

زنبور برگ‌خوار گل سرخ (*Arge rosae*)

شکل‌شناسی

زنبوری است به اندازه ۷ تا ۱۰ میلی‌متر و به رنگ زرد، سر و شاخک و قسمتی از ساق پا و پیران آن سیاه است. قفس سینه سیاه رنگ به استثنای پیش قفس سینه که زرد رنگ است. شکم به رنگ زرد مایل به قرمز می‌باشد.



شکل ۱- شکل‌شناسی حشره کامل زنبور برگ‌خوار گل سرخ

لارو از نوع اروسی فرم با بیش از ۵ جفت پای کاذب شکمی است. در این لاروها در هر طرف سر یک عدد چشم ساده وجود دارد. دارای سر سیاه رنگ بوده و روی حلقه‌های بدن لکه‌های سیاه رنگ زگیل مانند به صورت ردیفی وجود دارد. بدن لارو زنبور به رنگ زرد متمایل به سبز است و اندازه‌اش پس از رشد کامل به حدود دو سانتی‌متر می‌رسد (شکل ۲).



# آشنایی با زنبور برگ‌خوار گل سرخ



PTMP/SK/R&D/A/ Pest identification /03032022



شکل ۲- شکل‌شناسی لارو زنبور برگ‌خوار گل سرخ

## خسارت

لارو زنبور برگ‌خوار رز از برگ‌های رز تغذیه می‌کند و در طول یک ماه زندگی‌اش باعث خسارت زیادی می‌شود. لارو این زنبور علاوه بر تغذیه از برگ سبب لوله شدن و به هم پیچیدن برگ‌ها می‌شود. پیچیدگی برگ‌های آسیب دیده به شکل S لاتین است. لاروهای این زنبور با تغذیه از اپیدرم فوقانی برگ‌های گیاهان میزبان خسارت بسیار زیادی وارد می‌کند و فقط رگبرگ‌ها و اپیدرم تحتانی از حمله این آفت مصون می‌ماند. برخی مواقع حتی اپیدرم تحتانی نیز مورد تغذیه قرار گرفته و فقط رگبرگ‌ها باقی می‌مانند. حشرات کامل ماده تخم‌های خود را به صورت ردیفی و به تعداد ۱۶-۱۸ عدد داخل شاخه جوان می‌گذارند که این قسمت کج و معوج می‌گردد.

## زیست‌شناسی

زنبور برگ‌خوار رز زمستان را به صورت شفیره و در خاک می‌گذراند، پيله آن کوچک و گرد است و در سطح آن تارهای خرمایی سفتی دیده می‌شود. در اوایل بهار زنبورها بیرون آمده ماده‌ها ۱۶ تا ۱۸ عدد تخم به صورت ردیفی روی دمبرگ می‌گذارند. پس از مدت کوتاهی که بستگی به آب و هوا دارد، تخم‌ها باز می‌شوند و لارو زنبور بیرون می‌آید، سپس به روی صفحه فوقانی برگ می‌رود و تغذیه را شروع می‌کند. در صفحه زیرین برگ اثری از این لاروها نیست. پس از این که لاروها رشد کردند برگ‌ها را سوراخ می‌کنند و از دو پارانشیم رویی و



# آشنایی با زنبور برگ‌خوار گل سرخ



PTMP/SK/R&D/A/ Pest identification /03032022

زیری تغذیه می‌کنند، سپس از برگی به برگ دیگر می‌روند. دوران زندگی لارو یک ماه است و چون در نسل در سال دارد و لارو نسل دوم نیز از برگ‌ها تغذیه می‌کند، خسارت زیادی به یک باغچه می‌زنند.

## روش‌های کنترل

به محض مشاهده لاروها روی سطح برگ رز می‌توان با حشره‌کش مالاتیون ۵۰ درصد که به نسبت ۲ در هزار در آب حل شده باشد و یا از سم دیپتريکس به نسبت ۱/۵ در هزار روی سطح برگ‌ها را سمپاشی کرد. در صورتی که رزها گل داده باشند بایستی از چیدن و بوییدن آنها یک تا دو هفته پس از سمپاشی خودداری کرد. سمپاشی بهتر است در شب صورت گیرد.

## منبع

مینایی، کامبیز (۱۳۹۵). جزوه درسی آفات درختان میوه دانه‌دار و هسته‌دار، دانشگاه شیراز.

اکرمی، محمدعلی (۱۳۹۵). جزوه درسی آفات گیاهان جالیز، سبزی و زینتی، دانشگاه شیراز.

Tomlin, C. S. (2000). The pesticide manual, 12<sup>th</sup> ed. BCPC.

Whitaker, P. (1998). Important issues in ecologically sound integrated pest management. Am. Entomol. 3:148-153.

